

Framsynt forskningsforum formar föreningens framtid

av Jonas Åkeson, Malmö.

Så har föreningens uppskattade forskningsforum för tredje gången gått av stapeln. I ymnigt snöfall erbjöd Sigtunahöjden utanför huvudstaden under två dagar i början av februari forskningsintresserade anestesiologer samt anesthesi- och intensivvårdssjuksköterskor från hela landet att, som traditionen numera bjuder, under informella och öppna former presentera och diskutera i första hand planerade eller nyligen påbörjade forsknings- och utvecklingsarbeten med anknytning till svensk anestesi och intensivvård.

Syftet med SFAI:s forskningsforum är att ge forskningsaktiva yngre kollegor och medarbetare inom specialiteten och deras handledare en chans att tillsammans och i lugn och ro utbyta tankar och erfarenheter kring projekt i skilda utvecklings- och genomförandestadier – möjligheter som sällan eller aldrig ges till vardags eller på

konventionella internationella kongresser. Föreningen subventionerar medverkan av samtliga presentatörer.

Feedback

Nationell återkoppling på idéer och planer – snarare än på resultat och konklusioner – ger forskare och forskningshandledare närmast unika möjligheter att ompröva och konstruktivt förbättra uppläggning, genomförande och utvärdering av pågående projekt. Det fortsatt stora intresset bland landets anestesiologer för ett nationellt forskningsforum talar härvidlag sitt tydliga språk. Konceptet upplevs numera väl komplettera traditionella möten och kongresser och fyller därmed en viktig funktion som informell metodologisk drivbänk eller rentav interaktiv brygga mellan dagens idéer och morgondagens tillämpningar.

På programmet stod 15 kliniska projekt från Stockholm och Karlstad i norr till Malmö i söder. Diskussionsledare under de olika sessionerna var *Mikael Bodelsson*, Lund, *Lars I Eriksson*, Solna, *Björn Biber*, Göteborg, och *Sigridur Kalman*, Huddinge. För organisationen ansvarade *Jan Wernerman*, Huddinge, och undertecknad.

Albumin, enzymer och glukos

Åke Norberg, Huddinge, redovisade planerade isotopstudier för att bestämma synteshastighet och kapillär-läckage för albumin hos hemodynamiskt instabila intensivvårdspatienter, syftande till att klargöra albuminets roll som volymexpander vid septisk chock. Metodikens styrkor och svagheter samt relevanta etiska problemställningar diskuterades.

Mathias Karlsson, Karlstad, hade retrospektivt funnit samband mellan intensivvårdsmortalitet och serumnivåer av laktatdehydrogenas samt aminotransferaser tidigt i sjukdomsförloppet. Värdet av uppföljande prospektiv hypotesprövning för att tidigt identifiera högriskpatienter med utgångspunkt från leverenzymatisk aktivitet diskuterades.

Tore Persson, Huddinge, hade under gastrointestinal kirurgi funnit, att bestämning av glukoskoncentration i plasma med konventionell metodik är mer tillförlitlig än med Guardian eller mikrodialys – alternativa tekniker för glukosbestäm-

ning. Diskussionen tog bl a upp behovet av alternativa metoder för perioperativ glukosmonitorering på våra operations- och intensivvårdsavdelningar.

Dysfunktion och insulinresistens

Andreas Wiklund, Solna, redovisade planer för djurexperimentella och molekylärbio-logiska studier, syftande till att nivåbestämma möjlig inverkan av inhalationsanestesimedel på centralnervös kolinerg signalering som bidragande förklaring till postoperativ kognitiv dysfunktion. Under diskussionen framfördes, att samband mellan interaktion på neurotransmittornivå och kognitiva kliniska tillstånd är komplexa.

Christina Blixt, Huddinge, undersöker på patienter, som genomgår öppen leverresektion, om peroperativ blodsockerreglering till 6 – 8 istället för 11 – 13 mM leder till mindre uttalad postoperativ insulinresistens, utvärderad med hyperinsulinemisk, normoglukemisk klampteknik. Tekniker och klinisk metodik diskuterades.

Taktik

Under våra forskningsfora varvas fria föredrag med föreläsningar av populärvetenskaplig, vetenskapsteoretisk eller forskningsmetodologisk karaktär. Claes Frostell, Solna, avrundade första dagens program med att måla en uppskattad och personligt färgad bild av konsten att söka forskningsanslag.

Cirkulation och smärta

Johan Kettisen, Malmö, redogjorde för ett kliniskt projekt, syftande till att klargöra, om peroperativ hemodynamisk instabilitet vid akut höftkirurgi, genomförd enligt SOC, bättre än genom klinisk rutinbedömning kan förutsägas från preoperativt UKG, samt om specifika UKG-komponenter har prediktivt värde i sammanhanget. Under diskussionen berördes etiska problem, uppföljning och framtida validering av resultaten samt värdet av förenklad UKG-teknik i perioperativ rutinsjukvård.

Cajsa Barthelsson, Huddinge, redovisade som led i ett pågående avhandlingsarbete uppföljning av analgetikatillförsel, smärtupplevelser och välbefinnande upp till sex månader efter laparoskopisk kolecystektomi. Betydelsen av patienternas känsla av sammanhang för återhämtningen diskuterades.

Erzsebet Bartha, Huddinge, presenterade planer för en prospektiv randomiserad klinisk studie av individualiserat blodtrycks- eller slagvolymstyrtd stöd till höftfrakturerade patienter under hemodynamisk monitorering med litiumspädningsteknik (LiDCO) och med mortalitet som primärt utfallsmått. Relevanta målvärden, praktiskt genomförande och terapeutiska interventioner diskuterades.

Inhalation och ventilation

Louise Walther Sturesson, Lund, berättade, att expiratoriska och arteriella sevoflurankoncentrationer ligger på samma nivå och högre än inspiratoriska koncentrationer även vid steady state under thoraxkirurgisk sevoflurananestesi med AnaConDa® på lungfriska patienter. Behovet av kompletterande studier inför ev klinisk rutin användning av utrustningen inom i första hand intensivvård diskuterades.

Bruno Enekvist, Lund, hade kommit fram till, att större tidalvolym vid oförändrad endtidalt PCO_2 optimerar ventilationsperfusionskvoten samt minskar skillnaden mellan endtidala och arteriella CO_2 - och sevoflurannivåer, sannolikt via minskat dead space. Möjlig inverkan

på resultaten av skillnader i PEEP-nivå mellan studie- och kontrollgrupper diskuterades.

Blockering och signalering

Andreas Lagström, Malmö, hade vid segmentell hudtemperaturmätning på handkirurgiska patienter funnit, att otillräckligt kirurgiskt anslag av axillär plexusanestesi tidigt kan förutsägas med hög reliabilitet vid mindre än två graders temperaturökning i fingertopparna. Behov av hypotesprövande uppföljning inför klinisk rutin användning av tekniken diskuterades.

Jessica Kåhlin, Solna, hade kartlagt receptorrepresentation i karotiskroppen på mus och presenterade en just påbörjad translationell studie för att klarlägga hypoxisk signalering i karotiskroppen på människa genom att försöka korrelera ÖNH-patienters hypoxiska ventilations-svar till receptorrepresentation i karotiskroppen, exciderad vid efterföljande radical neck dissection. Jessica belönades för bästa presentation och inbjuds nu att presentera sitt projekt under SFAI-veckan i Umeå.

Implementering

Gitte Bunkenborg, Malmö, redogjorde för ett retro- och prospektivt kliniskt projektarbete för att medicinskt utvärdera implementering av utbildningssatsningar och nya riktlinjer för systematisk övervakning och akut behandling av sjukhusvårdade medicinska och kirurgiska patienter. Svårigheter med hantering och bortfall av retrospektiva data samt möjlig inverkan av policyförändringar under implementeringsfasen diskuterades.

Fotnot

Enligt styrelsebeslut hösten 2008 tydliggörs fr o m årets anvisningar för ansökan, att varje presenterat utformar en kort sammanfattning för att underlätta sammanställning för SFAI-tidningen. För ovan refererade presentationer tillhandahålls sådana sammanfattningar.

